

جمهوری اسلامی ایران
مجلس شورای اسلامی

شماره ترتیب چاپ ۱۵۲۵

شماره چاپ سابقه

شماره دفتر ثبت ۴۵۶

دوره پنجم - سال سوم

۱۳۷۷ - ۱۳۷۸

تاریخ چاپ ۱۳۷۸/۳/۲

یک شوری

لایحه موافقتنامه حمل و نقل هوایی دوجانبه بین دولت
جمهوری اسلامی ایران و دولت بوسنی و هرزگوین

مسکن و شهرسازی و راه و ترابری

کمیسیونهای ارجاعی

امور اقتصادی و دارایی و تعاون - امور قضائی و حقوقی - امور دفاعی - سیاست
خارجی - شوراها و امور داخلی کشور - امور بهداشتی و بهزیستی - امور پست و
تلگراف و نیرو - امور بازرگانی و توزیع

اداره کل قوانین

بسمه تعالی

شماره ۱۷۳۶۷/۸۰۷۳۹

تاریخ ۱۳۷۸/۲/۲۸

ریاست محترم مجلس شورای اسلامی

حجت الاسلام والمسلمین جناب آقای ناطق نوری

لایحه موافقتنامه حمل و نقل هوایی دوجانبه بین دولت جمهوری اسلامی ایران و دولت بوسنی و هرزه گوین که بنا به پیشنهاد وزارت راه و ترابری در جلسه مورخ ۱۳۷۷/۱۱/۲۵ هیأت وزیران به تصویب رسیده است، برای طی تشریفات قانونی به پیوست تقدیم می شود.

سید محمد خاتمی

رئیس جمهور

با عنایت به اهمیت استفاده از حمل و نقل هوایی در گسترش مبادلات کالا و مسافر بین دولتهای جمهوری اسلامی ایران و بوسنی و هرزه گوین و نظر به لزوم تأسیس و بهره برداری از سرویسهای هوایی منظم بین و ماورای سرزمینهای آنها و افزایش فعالیتهای مربوط و برای ارتقای سطح روابط بین دو ملت و به منظور زمینه سازی مناسب در جهت رشد و توسعه اقتصادی و تجاری دو کشور، لایحه زیر برای طی مراحل قانونی تقدیم می شود.

لایحه موافقتنامه حمل و نقل هوایی دو جانبه بین دولت جمهوری اسلامی ایران و دولت بوسنی و هرزه گوین

ماده واحده - موافقتنامه حمل و نقل هوایی دو جانبه بین دولت جمهوری اسلامی ایران و دولت بوسنی و هرزه گوین ، مشتمل بر یک مقدمه ، (۱۸) ماده و یک ضمیمه به شرح پیوست تصویب و اجازه مبادله اسناد آن داده می شود.

رئیس جمهور وزیر راه و ترابری وزیر امور خارجه

بسم الله الرحمن الرحيم

موافقتنامه حمل و نقل هوایی دو جانبه بین دولت جمهوری اسلامی ایران و دولت بوسنی و هرزه گوین

مقدمه:

دولت جمهوری اسلامی ایران و دولت بوسنی و هرزه گوین که عضو کنوانسیون هوایمانی کشوری بین المللی که در تاریخ شانزدهم آذر سال یکهزار و سیصد و بیست و سه هجری شمسی مطابق با هفت دسامبر سال یکهزار و نهصد و چهل و چهار میلادی در شیکاگو جهت امضاء مفتوح گردید، می باشند و از این پس طرفهای متعاقد خواننده می شوند، با تمایل یکسان به انعقاد موافقتنامه ای به منظور تأسیس و بهره برداری از

سرویسهای هوایی منظم بین سرزمینهای خود و ماورای این سرزمینها، نسبت به موارد پیوست موافقت نمودند:

ماده ۱ - تعاریف:

به جز در مواردی که فحوای عبارت معنی دیگری را ایجاب نماید، از لحاظ این

موافقتنامه:

الف - اصطلاح "کنوانسیون" به کنوانسیون هواپیمائی کشوری بین المللی که در تاریخ شانزدهم آذر سال یکهزار و سیصد و بیست و سه هجری شمسی مطابق با هفتم دسامبر سال یکهزار و نهصد و چهل و چهار میلادی در شیکاگو برای امضاء مفتوح گردید، اطلاق می شود و شامل هر الحاقیه ای که به موجب ماده (۹۰) کنوانسیون مزبور و هر اصلاحیه الحاقیه یا کنوانسیون که به موجب مواد (۹۰) و (۹۴) آن تصویب شده است، تاجایی که این موارد برای هر دو طرف متعاقد نافذ باشد خواهد بود.

ب - اصطلاح "مقامهای هواپیمائی" در مورد جمهوری اسلامی ایران اطلاق می شود به "وزارت راه و ترابری، سازمان هواپیمائی کشوری و هر شخص یا مقامی که مجاز به انجام وظایف فعلی آن سازمان باشد و در مورد دولت بوسنی و هرزه گوین وزارت تجارت خارجی و ارتباطات بین الملل. مقام مسؤول هواپیمائی کشوری و هر شخص یا مقامی که مجاز به انجام وظایف فعلی سازمان مذکور باشد.

پ - اصطلاح "شرکت هواپیمائی تعیین شده" اطلاق می شود به شرکت هواپیمائی که به موجب مفاد ماده (۳) موافقتنامه حاضر تعیین شده و اجازه فعالیت یافته باشد.

ت - اصطلاح "ظرفیت" در مورد یک هواپیما اطلاق می شود به میزان بارگیری آن هواپیما در یک مسیر یا قسمتی از مسیر و اصطلاح "ظرفیت" در مورد "سرویس توافق شده"

اطلاق می‌شود به ظرفیت هواپیما در چنین سرویسی ضربدر دفعات پرواز هواپیمای مزبور طی زمان معین در تمام یا قسمتی از مسیر.

ث - اصطلاح "سرزمین" در مورد کشور اطلاق می‌شود به مناطق خاکی و آبهای سرزمینی مجاور آن که تحت حاکمیت و سلطه آن کشور است.

ج - اصطلاحات "سرویس هوایی"، "سرویس هوایی بین‌المللی"، "شرکت هواپیمائی" و "توقف به منظورهای غیر حمل و نقل" به ترتیب دارای همان معانی است که در ماده (۹۶) کنوانسیون به آنها داده شده است.

چ - اصطلاح "نرخ" اطلاق می‌شود به قیمتی که باید برای حمل مسافر، بار همراه و غیر همراه پرداخت گردد و شرایطی که به موجب آن قیمت‌ها اعمال می‌شود، از جمله قیمت‌ها و شرایط مقرر برای آژانس (نمایندگی) و سایر خدمات جنبی، به استثنای دستمزدها و شرایط حمل‌یست.

ح - اصطلاح "جدول" به معنای جدول مسیرهای منضم شده به این موافقتنامه و هرگونه اصلاحات این موافقتنامه یا اصلاحاتی که طبق مفاد ماده (۱۳) این موافقتنامه مورد توافق قرار گرفته، می‌باشد. جدول مزبور جزء لاینفک این موافقتنامه خواهد بود. بدیهی است که عناوین مواد موافقتنامه حاضر معانی هیچ یک از مقررات آن را به نحوی از انحاء محدود نمی‌کند یا توسعه نمی‌دهد.

ماده ۲ - اعطای حقوق:

۱ - هر طرف متعهد حقوق مصرحه در این موافقتنامه را جهت انجام سرویسهای هوایی بین‌المللی منظم به وسیله شرکت هواپیمائی تعیین شده طرف متعهد دیگر به شرح زیر به طرف متعهد دیگر اعطاء می‌نماید:

الف - پرواز بدون فرود از فراز سرزمین طرف متعاقد دیگر.
ب - توقف در سرزمین مذکور به منظورهای غیر حمل و نقل، و
پ - توقف در سرزمین مذکور در نقاطی که برای آن مسیر در جدول مسیر پیوست
موافقتنامه حاضر مشخص گردیده است، به منظور سوار و پیاده کردن مسافر، بار و پست در
حمل و نقل بین المللی.

۲ - استفاده از آزادی پنجم حقوق حمل و نقل، مشروط به پیشنهاد شرکت‌های
هواییمانی تعیین شده کشور اعطاء کننده و تصویب مقام‌های ذی صلاح هواییمانی طرف‌های
متعاقد می‌باشد.

۳ - هیچ یک از مفاد این موافقتنامه به نحوی تلقی نخواهد شد که شرکت هواییمانی
یک طرف متعاقد محق باشد در سرزمین طرف متعاقد دیگر در قبال مزد یا کرایه، مسافر، بار
و پست به مقصد نقطه دیگری در سرزمین طرف متعاقد دیگر حمل کند.

۴ - در مناطق جنگی یا تحت اشغال نظامی یا در مناطقی که بدین گونه تحت تأثیر قرار
گرفته‌اند، انجام این قبیل سرویسها منوط به تصویب مقام‌های ذی صلاح مربوط خواهد بود.

ماده ۳ - تعیین و اجازه:

۱ - هر طرف متعاقد حق دارد یک یا چند شرکت هواییمانی را برای انجام
سرویسهای مورد توافق در مسیرهای مشخص شده تعیین و هر شرکت هواییمانی تعیین
شده را حذف کند یا تغییر دهد و مراتب را به صورت کتبی به طرف متعاقد دیگر اعلام نماید.
۲ - پس از دریافت اعلامیه تعیین، مقام‌های ذی صلاح طرف متعاقد دیگر با رعایت
مفاد بندهای (۳) و (۴) ماده حاضر به شرکت هواییمانی تعیین شده، بدون تأخیر اجازه
مربوط را اعطاء خواهند کرد.

۳- مقامهای هواپیمائی یک طرف متعاقد می‌توانند از شرکت هواپیمائی تعیین شده طرف متعاقد دیگر بخواهند که مقامهای مزبور را قانع سازند شرایط مقرر در قوانین و مقرراتی را که معمولاً طبق مفاد کنوانسیون توسط مقامهای مزبور در مورد سرویسهای هوائی بین‌المللی اعمال می‌شود دارا می‌باشد.

۴- هر طرف متعاقد حق دارد در هر مورد که طرف متعاقد مزبور قانع نشده باشد که مالکیت عمده و کنترل مؤثر شرکت هواپیمائی مربوط در دست اتباع طرف متعاقدی است که شرکت هواپیمائی را تعیین نموده یا اتباع طرف متعاقد مزبور است، از اعطای اجازه بهره‌برداری موضوع بند (۲) این ماده امتناع ورزد و یا هر شرطی را که برای اعمال حقوق مشخص شده در ماده (۲) موافقتنامه حاضر توسط آن شرکت هواپیمائی تعیین شده لازم بداند وضع نماید.

۵- در هر زمان پس از آنکه مفاد بندهای (۱) و (۲) این ماده به مرحله عمل درآمده باشد شرکت هواپیمائی که بدین نحو تعیین شده و اجازه کسب نموده است، می‌تواند بهره‌برداری از سرویسهای مورد توافق را آغاز کند، مشروط بر آنکه بهره‌برداری از این سرویسها مادامی که نرخ مطابق مفاد ماده (۱۰) این موافقتنامه در مورد سرویسهای مزبور لازم‌الاجراء نشده انجام نپذیرد.

ماده ۴ - تعلیق و لغو:

۱- هر طرف متعاقد حق دارد در موارد مشروح ذیل اجازه بهره‌برداری صادره را لغو یا استفاده از حقوق مشخص شده در ماده (۲) این موافقتنامه را در مورد شرکت هواپیمائی تعیین شده از طرف متعاقد دیگر معلق نماید یا هر شرطی را که ممکن است برای استفاده از این حقوق لازم باشد وضع نماید:

الف - در هر موردی که قانع نشده باشد مالکیت عمده و کنترل مؤثر آن شرکت هوایمائی در دست طرف متعاهدی که شرکت مذکور را تعیین نموده یا اتباع طرف متعاهد مزبور است، یا

ب - در موردی که شرکت هوایمائی مذکور قوانین و یا مقررات طرف متعاهدی که این حقوق را اعطاء نموده است رعایت نکند یا،

پ - در موردی که شرکت هوایمائی مذکور به هر نحوی از انحاء عملیات بهره‌برداری را مطابق مقررات موافقتنامه حاضر انجام ندهد.

۲ - جز در مواردی که لغو یا تعلیق یا وضع شرایط مذکور در بند (۱) این ماده به صورت فوری برای جلوگیری از نقض بیشتر قوانین و یا مقررات لازم باشد، اعمال این حق فقط پس از مشورت با طرف متعاهد دیگر انجام خواهد گرفت. چنین مشورتی بین مقامهای هوایمائی به محض دریافت درخواست مشورت آغاز خواهد شد.

ماده ۵ - شمول قوانین و مقررات:

۱ - قوانین و مقررات هر طرف متعاهد که ناظر به ورود یا خروج هوایمآهایی که به امر هوانوردی بین‌المللی اشتغال دارد یا ناظر به بهره‌برداری و هوانوردی چنین هوایمآهایی حین پرواز بر فراز یا در داخل سرزمین طرف متعاهد مذکور می‌باشند، نسبت به هوایمآهای شرکت هوایمائی تعیین شده طرف متعاهد دیگر مجری خواهد بود.

۲ - قوانین و مقررات هر طرف متعاهد که در سرزمین خود ناظر به ورود و خروج و اقامت موقت مسافران و کارکنان و بار یا پست از قبیل تشریفات ورود و خروج و مهاجرت است و همچنین مقررات گمرکی و بهداشتی در مورد مسافران و کارکنان و بار یا پست حمل شده توسط هوایمآی شرکت هوایمائی تعیین شده طرف متعاهد دیگر در زمانی که در

سرزمین مذکور باشد اعمال خواهد شد.

۳- هر طرف متعاقد نسخه‌هایی از قوانین و مقررات مربوط مندرج در این ماده را بنا بر تقاضا در اختیار طرف متعاقد دیگر خواهد گذاشت.

۴- شرکت هواپیمائی تعیین شده هر طرف متعاقد مجاز خواهد بود نمایندگی خود را در سرزمین طرف متعاقد دیگر دایر نماید. در صورت تعیین یک نمایندگی کل یا نمایندگی فروش کل، این نماینده طبق قوانین و مقررات مربوط جاری هر یک از طرفهای متعاقد منصوب خواهد شد.

۵- انتقال درآمدهای حاصل شده توسط شرکت هواپیمائی تعیین شده طرفهای متعاقد طبق مقررات تسعیر ارزهای خارجی قابل اجراء در دو کشور خواهد گرفت. طرفین همه امکانات خود را برای تسهیل در انتقال چنین درآمدهایی پس از کسر مخارج به کار خواهند گرفت.

ماده ۶ - معافیت از حقوق گمرکی، سود بازرگانی و سایر عوارض:

۱- هواپیماهای شرکت هواپیمائی تعیین شده طرف متعاقدی که از سرویسهای بین‌المللی بهره‌برداری نموده و مواد سوختی و روغن موتور و سایر مواد مصرفی فنی و وسایل یدکی و لوازم مورد نیاز جاری و خواربار موجود در هواپیماهای شرکت هواپیمائی یک طرف متعاقد که مجاز به استفاده از مسیرها و سرویسهای موضوع موافقتنامه حاضر می‌باشند به هنگام ورود یا خروج از سرزمین طرف متعاقد دیگر براساس عمل متقابل از پرداخت حقوق گمرکی، سود بازرگانی و هزینه‌های بازرسی و سایر عوارض یا هزینه‌های ملی معاف خواهند بود، حتی اگر مواد مذکور زمانی مورد استفاده قرار گیرد یا به مصرف

برسد که هواپیماهای مزبور بر فراز آن سرزمین در پرواز باشند.

۲- سوخت و روغن موتور و مواد مصرفی فنی و وسائل بدکی و لوازم مورد نیاز جاری و خواربار وارد شده به سرزمین یک طرف متعاهد توسط طرف متعاهد دیگر یا اتباع آن که تنها به منظور استفاده در هواپیماهای طرف متعاهد اخیرالذکر می باشند براساس عمل متقابل از پرداخت حقوق گمرکی، سود بازرگانی و هزینه های بازرسی و سایر عوارض و هزینه های ملی معاف خواهند بود.

۳- سوخت و روغن موتور، سایر مواد مصرفی فنی و وسائل بدکی و لوازم مورد نیاز جاری و خوارباری که در سرزمین یک طرف متعاهد بار هواپیماهای شرکت هواپیمائی طرف متعاهد دیگر می شوند و در سرویسهای بین المللی مورد استفاده قرار می گیرند براساس عمل متقابل از پرداخت حقوق گمرکی، سود بازرگانی و مالیاتها و هزینه های بازرسی و سایر عوارض و هزینه های ملی معاف خواهد بود.

۴- لوازم جاری هوانوردی و همچنین مواد و لوازم نگاهداری شده در هواپیماهای شرکت هواپیمائی تعیین شده هر طرف متعاهد، تنها با موافقت مقامهای گمرکی طرف متعاهد دیگر در آن سرزمین قابل تخلیه است. در این صورت می توان این مواد را تا زمانی که طبق مقررات گمرکی مجدداً صادر شود و یا ترتیب دیگری در مورد آن داده شود تحت نظارت مقامهای نامبرده قرار داد.

۵- مسافران، ااثیه مسافر و باری که از سرزمین یک طرف متعاهد در ترانزیت مستقیم می باشند و از حریمی که در فرودگاه بدین منظور اختصاص یافته خارج نمی شوند، فقط مشمول کنترل ساده ای خواهند بود. ااثیه مسافر و باری که در ترانزیت مستقیم است از حقوق گمرکی، سود بازرگانی و سایر مالیاتهای مشابه معاف خواهند بود.

۶- اسناد رسمی حاوی نشانه رسمی شرکت هواپیمائی مانند برجسب چمدان، بلیت

هواپیما، بارنامه، کارت اجازه ورود به هواپیما و جدول زمان‌بندی که به داخل سرزمین هر طرف متعاقد برای استفاده اختصاصی شرکت هواپیمائی تعیین شده طرف متعاقد دیگر وارد شده باشد از کلیه حقوق گمرکی، سود بازرگانی و یا مالیاتها براساس عمل متقابل معاف خواهند بود.

ماده ۷ - هزینه‌های فرودگاهی:

۱- هر یک از طرفهای متعاقد می‌تواند برای استفاده از فرودگاهها و سایر تأسیسات تحت کنترل خود هزینه‌های عادلانه و مناسب را وضع نموده یا اجازه وضع آن را بدهد.
۲- با این وجود هر یک از طرفهای متعاقد موافقت دارد که این هزینه‌ها از آنچه شرکت‌های حمل و نقل تعیین شده آن طرف متعاقد که در سرویسهای مشابه بین‌المللی تردد می‌نمایند و برای استفاده از این فرودگاهها و تأسیسات می‌پردازند تجاوز نکند.

ماده ۸ - مقررات ظرفیت و تصویب برنامه‌های پرواز:

۱- شرکت‌های هواپیمائی تعیین شده دو طرف متعاقد از رفتار عادلانه و متساوی برخوردار خواهند بود تا بتوانند برای انجام سرویسهای مورد توافق در مسیرهای مشخص شده از فرصتهای متساوی بهره‌مند باشند.

۲- در انجام سرویسهای مورد توافق، شرکت‌های هواپیمائی تعیین شده هر طرف متعاقد منافع شرکت هواپیمائی طرف دیگر را منظور نظر خواهد داشت تا من غیرحق در سرویسهای طرف دیگر در تمامی یا قسمتی از همان مسیرها اثر نامطلوب ایجاد نشود.

۳- هدف اصلی سرویسهای مورد توافق که توسط شرکت‌های هواپیمائی تعیین شده طرفهای متعاقد انجام می‌شود، تأمین ظرفیت کافی با ضریب بار مناسب برای رفع

نیازمندیهای جاری و پیش‌بینی شده معقول حمل مسافر و بار و پست بین سرزمین طرف متعاقد تعیین کننده شرکت هواپیمائی و سرزمین طرف متعاقد دیگر است.

۴- با در نظر گرفتن اصول مندرج در بندهای (۱) و (۲) و (۳) این ماده، شرکت هواپیمائی تعیین شده هر طرف متعاقد همچنین می‌تواند ظرفیتی را برای برآورده کردن نیازمندیهای حمل و نقل بین سرزمینهای کشورهای ثالث مندرج در جدول مسیرهای ضمیمه موافقتنامه حاضر و سرزمین طرف متعاقد دیگر تأمین نماید.

۵- ظرفیتی که عرضه می‌شود از جمله تعداد سرویسها و نوع هواپیمای مورد استفاده شرکتهای هواپیمائی تعیین شده طرفهای متعاقد در سرویسهای مورد توافق، براساس پیشنهاد شرکتهای هواپیمائی تعیین شده مورد موافقت مقامهای هواپیمائی قرار خواهد گرفت. شرکتهای هواپیمائی تعیین شده چنین پیشنهادی را پس از شور لازم بین خود و رعایت اصول مندرج در بندهای (۱) و (۲) و (۳) این ماده به عمل خواهند آورد.

۶- در صورت عدم توافق بین شرکتهای هواپیمائی تعیین شده طرفهای متعاقد، مسائل مشروح در بند (۵) فوق از طریق توافق بین مقامهای هواپیمائی دو طرف متعاقد حل و فصل خواهد شد. تازمانی که این توافق حاصل نگردیده، ظرفیت عرضه شده توسط شرکتهای هواپیمائی تعیین شده بدون تغییر باقی خواهد ماند.

۷- شرکت هواپیمائی تعیین شده هر طرف متعاقد، حداکثر سی روز قبل از شروع سرویسها در مسیرهای مشخص شده، برنامه‌های پرواز را به مقامهای هواپیمائی طرف متعاقد دیگر برای تصویب تسلیم خواهد نمود. در مورد تغییرات بعدی نیز از همین قرار عمل خواهد شد. این محدودیت زمانی را می‌توان در موارد خاص با تصویب مقامهای نامبرده کاهش داد.

ماده ۹ - شناسائی گواهینامه‌ها و پروانه‌ها:

گواهینامه‌های قابلیت پرواز و گواهینامه‌های صلاحیت و پروانه‌هایی که توسط یک طرف متعاقد صادر شده یا اعتبار یافته و هنوز به قوت خود باقی باشد توسط طرف متعاقد دیگر برای بهره‌برداری از مسیرها و سرویسهای موضوع موافقتنامه حاضر معتبر شناخته خواهد شد، مشروط بر اینکه شرایط صدور یا اعتبار این گواهینامه‌ها و پروانه‌ها مساوی یا بیش از حداقل استانداردهائی باشد که به موجب کنوانسیون وضع شده یا خواهد شد. در هر حال هر طرف متعاقد این حق را برای خود محفوظ می‌دارد که در مورد پرواز از فراز سرزمین خود از شناسائی گواهینامه‌های صلاحیت و پروانه‌هایی که جهت اتباع آن توسط طرف متعاقد دیگر یا هر دولت دیگر صادر شده یا اعتبار یافته خودداری نماید.

ماده ۱۰ - نرخهای حمل و نقل هوائی:

۱ - نرخهای مورد اجراء توسط شرکتهای هواپیمائی طرفهای متعاقد در سرویسهای مورد توافق در سطح معقولی خواهد بود که با توجه به کلیه عوامل مربوط از جمله هزینه بهره‌برداری و سود معقول و خصوصیات سرویس و نرخهای شرکتهای هواپیمائی دیگر که در تمام یا قسمتی از همان مسیرها سرویسهای منظم انجام می‌دهند وضع می‌گردد.

۲ - نرخهای موضوع بند (۱) این ماده براساس قواعد زیر تعیین می‌گردد:

الف - هرگاه شرکتهای هواپیمائی تعیین شده دو طرف متعاقد عضو یک اتحادیه بین‌المللی شرکتهای هواپیمائی با مکانیسم تعیین نرخ باشند و یک قطعنامه نرخ ناظر بر سرویسهای مورد توافق از قبل وجود داشته باشد. نرخها براساس این قطعنامه بین شرکتهای هواپیمائی تعیین شده طرفهای متعاقد توافق خواهد شد.

ب - هرگاه قطعنامه‌ای درباره نرخ ناظر بر سرویسهای مورد توافق وجود نداشته

باشد یا یک یا هیچ یک از شرکتهای هواپیمائی تعیین شده طرفهای متعاقد عضو اتحادیه شرکتهای هواپیمائی موضوع بند (الف) فوق نباشد، شرکتهای هواپیمائی تعیین شده طرفهای متعاقد در مورد نرخهایی که برای سرویسهای مورد توافق اعمال می‌گردد بین خود توافق خواهند نمود.

پ - نرخهایی که بدین ترتیب مورد توافق قرار می‌گیرد لااقل سی روز قبل از تاریخ پیشنهادی اجراء برای تصویب به مقامهای هواپیمائی طرفهای متعاقد تسلیم خواهد گردید. این محدودیت زمانی به شرط موافقت مقامهای مذکور قابل کاهش است.

ت - در صورتی که شرکتهای هواپیمائی تعیین شده طرفهای متعاقد نتوانند درباره نرخهای قابل اجراء به توافق برسند یا در صورتی که یک طرف متعاقد شرکت هواپیمائی خود را به منظور انجام سرویسهای مورد توافق تعیین ننموده باشد و یا چنانچه در فاصله پانزده روز اول از دوره سی روزه موضوع بند (پ) این ماده، مقامهای هواپیمائی یک طرف متعاقد عدم رضایت خود را از هر یک از نرخهای توافق شده بین شرکتهای هواپیمائی طرفهای متعاقد طبق بندهای (الف) و (ب) این ماده به مقامهای هواپیمائی طرف متعاقد دیگر اعلام دارد، مقامهای هواپیمائی طرفهای متعاقد اهتمام خواهند نمود در مورد نرخهای مناسب به توافق برسند لیکن هیچ نرخی قبل از تصویب مقامهای هواپیمائی هر طرف متعاقد به مورد اجراء در نخواهد آمد.

۳ - نرخهای تعیین شده به موجب مفاد این ماده تا زمانی که نرخهای جدید تعیین نشده باشد، به قوت خود باقی خواهند ماند.

ماده ۱۱ - امنیت هوانوردی:

۱ - طرفهای متعاقد در راستای حقوق و تعهدات خود به موجب حقوق بین‌الملل

تأکید می‌نمایند که تعهد آنان در قبال یکدیگر برای حفظ امنیت هوایمائی کشوری در برابر اعمال مداخله غیر قانونی جزء لاینفکی از این موافقتنامه را تشکیل می‌دهد. طرفهای متعاقد بدون تحدید کلیت حقوق و تعهدات خود به موجب حقوق بین‌الملل، به ویژه مطابق با مفاد کنوانسیون راجع به جرائم و برخی اعمال ارتكابی دیگر در هوایما (امضاء شده در توکیو به تاریخ ۱۳۴۲/۶/۲۳ هجری شمسی مطابق با ۱۴ سپتامبر ۱۹۶۳)، کنوانسیون راجع به جلوگیری از تصرف غیر قانونی هوایما (امضاء شده در لاهه به تاریخ ۱۳۴۹/۹/۲۵ هجری شمسی مطابق با ۱۶ دسامبر ۱۹۷۰) و کنوانسیون راجع به جلوگیری از اعمال غیر قانونی علیه امنیت هوایمائی کشوری (امضاء شده در مونترال به تاریخ ۱۳۵۰/۷/۱ هجری شمسی مطابق با ۲۳ سپتامبر ۱۹۷۱) و نیز هر کنوانسیون دیگر مربوط به امنیت هوایمائی کشوری عمل خواهند کرد.

۲- طرفهای متعاقد کلیه مساعدتهای لازم را جهت جلوگیری از تصرف غیر قانونی هوایماهای کشوری و سایر اعمال غیر قانونی علیه امنیت این هوایماها، مسافران و خدمه آنها، فرودگاهها و تأسیسات هوانوردی و هر نوع تهدید دیگر علیه امنیت هوایمائی کشوری را بنا بر تقاضا در مورد یکدیگر به عمل خواهند آورد.

۳- طرفهای متعاقد باید در روابط دو جانبه خود طبق مقررات امنیت هوانوردی تعیین شده از سوی سازمان بین‌المللی هوایمائی کشوری که به عنوان ضمانت کنوانسیون هوایمائی کشوری بین‌المللی شناخته شده‌اند تا حدودی که مقررات امنیتی مزبور در مورد طرفین قابل اجراء است عمل نمایند. آنها می‌باید از گردانندگان هوایماهایی که محل ثبت آن هوایماها یا محل اصلی کار و یا اقامت دائم آنها در سرزمین طرفین می‌باشد و نیز گردانندگان فرودگاههای واقع در سرزمینهای خود بخواهند که طبق مقررات امنیت هوانوردی مزبور عمل نمایند.

۴- هر طرف متعاقد موافقت دارد که می‌توان از این گردانندگان هواپیماها درخواست نمود تا مقررات امنیت هوانوردی مورد اشاره در بند (۳) فوق را که طرف متعاقد دیگر از لحاظ ورود به سرزمین خود، خروج از آن یا در مدت توقف در آنجا مقرر کرده است رعایت کند. هر طرف متعاقد باید اطمینان حاصل کند که در سرزمین او اقدامات کافی برای حفاظت از هواپیماها و بازرسی مسافران، خدمه، لوازم همراه مسافر، اثاثیه مسافر، بار و خواربار هواپیما قبل و در زمان سوار شدن مسافران یا بارگیری به نحو مؤثر معمول می‌شود. هر طرف متعاقد همچنین باید با هر درخواست طرف متعاقد دیگر برای انجام اقدامات امنیتی ویژه معقول جهت مقابله با یک تهدید خاص برخورد مثبت داشته باشد.

۵- هنگامی که حادثه یا خطر بروز حادثه تصرف غیرقانونی هواپیماهای کشوری یا دیگر اعمال غیرقانونی علیه امنیت این هواپیماها، مسافران و خدمه آن، فرودگاهها و تأسیسات هوانوردی رخ دهد. طرفهای متعاقد باید با تسهیل ارتباطات و دیگر اقدامات مناسب به منظور پایان سریع و امن حادثه مزبور یا خطر وابسته به آن یکدیگر را یاری نمایند.

ماده ۱۲ - تسلیم آمار:

مقامهای هواپیمائی هر طرف متعاقد اطلاعات و آمار مربوط به حمل و نقل انجام شده در سرویسهای مورد توافق توسط شرکت هواپیمائی تعیین شده خود را به سرزمین طرف متعاقد دیگر یا از آن سرزمین به قسمی که به طور معمول توسط شرکت هواپیمائی تعیین شده برای مقامهای هواپیمائی ملی خود تهیه و به آنها ارائه می‌گردد بنابر تقاضا در اختیار مقامهای هواپیمائی طرف متعاقد دیگر قرار خواهد داد. کلیه اطلاعات اضافی آماری حمل و نقل مورد درخواست مقامهای هواپیمائی یک طرف متعاقد از مقامهای هواپیمائی طرف متعاقد دیگر در صورت تقاضا مورد شور و توافق بین دو طرف متعاقد

قرار خواهد گرفت.

ماده ۱۳ - مشاوره و اصلاحات:

- ۱- هر طرف متعاقد با مقامهای هواپیمائی آن می تواند در هر زمان از طرف متعاقد دیگر با مقامهای هواپیمائی آن تقاضای مشاوره نمایند.
- ۲- مشاوره مورد تقاضای یک طرف متعاقد با مقامهای هواپیمائی آن در فاصله شصت روز از تاریخ دریافت تقاضا آغاز خواهد شد.
- ۳- هر نوع اصلاح موافقتنامه حاضر، پس از آنکه دو طرف متعاقد انجام تشریفات قانون اساسی خود مربوط به انعقاد و لازم الاجراء شدن موافقتنامه های بین المللی را به یکدیگر اطلاع داده باشند لازم الاجراء خواهد شد.
- ۴- علی رغم مفاد بند (۳) این ماده اصلاحات جداول مسیر ضمیمه موافقتنامه حاضر ممکن است به طور مستقیم بین مقامهای هواپیمائی طرفهای متعاقد مورد توافق قرار گیرد. این اصلاحات پس از تأیید از طریق تبادل یادداشت سیاسی لازم الاجراء خواهد گردید.

ماده ۱۴ - حل اختلاف:

- ۱- هرگاه در مورد تفسیر یا اجرای این موافقتنامه و ضمیمه (ضمانت) آن بین طرفهای متعاقد اختلافی بروز نماید، طرفهای متعاقد در مرحله نخست اهتمام خواهند نمود تا اختلاف را از طریق مذاکره حل و فصل نمایند.
- ۲- هرگاه طرفهای متعاقد نتوانند اختلاف را از طریق مذاکره حل و فصل نمایند، می توانند توافق نمایند موضوع را جهت کسب نظر مشورتی به هر شخص یا هیأتی ارجاع کنند.

۳- چنانچه طرفهای متعاقد نتوانند به موجب بندهای (۱) و (۲) این ماده در مورد حل اختلاف به نتیجه برسند، طبق قوانین و مقررات مربوط، اختلاف به یک دیوان داوری سه نفره ارجاع خواهد شد که هر طرف متعاقد یک داور را معین خواهد کرد و دو داور تعیین شده درباره داور سوم توافق خواهند نمود. هر یک از طرفهای متعاقد ظرف شصت روز پس از وصول تقاضای ارجاع اختلاف به دیوان داوری، از طریق مجرای سیاسی به تعیین داور خود مبادرت خواهد نمود و داور سوم نیز ظرف شصت روز بعد از آن تعیین خواهد شد. چنانچه هر یک از طرفهای متعاقد ظرف مدت مقرر داور خود را تعیین نکنند، یا داوران منتخب ظرف مدت مذکور در مورد داور سوم به توافق نرسند، بنا به تقاضای هر یک از طرفهای متعاقد، رئیس شورای سازمان بین‌المللی هواپیمائی کشوری برحسب مورد داور یا داورها را تعیین خواهد نمود، مشروط بر اینکه چنانچه رئیس شورای سازمان بین‌المللی هواپیمائی کشوری از اتباع هر طرف متعاقد باشد، از نایب رئیس از شد شورا و در صورتی که نامبرده نیز چنین ملیتی داشته باشد، از عضو مقدم شورا که در چنین وضع تابعیتی نباشد، درخواست خواهد شد که حسب مورد داور یا داورها را تعیین نماید.

در هر حال داور سوم از اتباع یک دولت ثالث خواهد بود و به عنوان رئیس دیوان داوری عمل خواهد کرد.

۴- دیوان داوری آیین‌نامه کار خود را تعیین خواهد نمود.

۵- طرفهای متعاقد تعهد می‌نمایند تصمیمات متخذه به موجب ماده حاضر را رعایت کنند.

۶- مخارج دیوان داوری، شامل هزینه‌ها و دستمزدهای داوران به نسبت مساوی بین طرفهای متعاقد تقسیم خواهد شد. هرگونه مخارجی که توسط رئیس شورا در رابطه با دستورالعملهای بند (۳) این ماده به وجود آید به عنوان بخشی از هزینه‌های دیوان داوری

محسوب خواهد گردید.

ماده ۱۵ - فسخ:

۱- هر طرف متعاهد می تواند در هر زمان قصد خود را مبنی بر فسخ این موافقتنامه به طور کتبی به طرف متعاهد دیگر اعلام نماید. این اعلام همزمان به اطلاع سازمان بین المللی هواپیمائی کشوری خواهد رسید.

۲- در این صورت، موافقتنامه دوازده ماه پس از دریافت اعلام فسخ توسط طرف متعاهد دیگر فسخ خواهد شد، مگر آنکه اعلام فسخ قبل از انقضای این مدت با تراضی طرفین پس گرفته شود. در صورت عدم اعلام وصول از سوی طرف متعاهد دیگر، اعلام فسخ چهارده روز پس از وصول آن به سازمان بین المللی هواپیمائی کشوری دریافت شده تلقی خواهد شد.

ماده ۱۶ - مطابقت با کنوانسیون های چند جانبه:

چنانچه کنوانسیون یا موافقتنامه چند جانبه حمل و نقل هوائی در مورد هر دو طرف متعاهد لازم الاجراء گردد، این موافقتنامه و ضمیمه (ضمائم) آن به نحوی اصلاح خواهد شد تا با مقررات کنوانسیون یا موافقتنامه مزبور تطبیق نماید.

ماده ۱۷ - ثبت:

این موافقتنامه و ضمیمه (ضمائم) آن و کلیه اصلاحات آن نزد سازمان بین المللی هواپیمائی کشوری به ثبت خواهد رسید.

ماده ۱۸ - لازم الاجراء شدن:

این موافقتنامه از تاریخ آخرین اطلاعیه هر طرف متعاقد به طرف متعاقد دیگر که از طریق مجاری سیاسی انجام می شود دایر بر اینکه اقدامات لازم را طبق قانون اساسی خود برای لازم الاجراء شدن این موافقتنامه به عمل آورده است، به مورد اجراء گذارده خواهد شد.

در تأیید مراتب فوق نمایندگان تام الاختیار امضاء کننده زیر که از طرف دولتهای متبوع خود مجاز می باشند این موافقتنامه را در یک مقدمه، هجده ماده و یک ضمیمه امضاء نمودند.

این موافقتنامه در تاریخ ۶ مرداد سال ۱۳۷۵ هجری شمسی برابر با ۲۷ جولای ۱۹۹۶ میلادی، در دو نسخه اصلی به زبانهای فارسی، انگلیسی و بوسنیایی که هر سه متن دارای اعتبار یکسان می باشند در سارایوو تنظیم گردید. در صورت بروز هرگونه اختلاف در تفسیر، متن انگلیسی ملاک عمل است.

از طرف

دولت جمهوری بوسنی و هرزگوین

از طرف

دولت جمهوری اسلامی ایران

ضمیمه جدول مسیرها

۱- مسیرهائی که ممکن است توسط شرکت هواپیمائی (شرکتهای هواپیمائی) تعیین شده جمهوری اسلامی ایران مورد بهره‌برداری قرار گیرد.

نقاط مبدأ	نقاط واسط	نقاط مقصد	نقاط ماوراء
تمام نقاط	هر نقطه	سارایو	هر نقطه

۲- مسیرهائی که ممکن است توسط شرکت هواپیمائی (شرکتهای هواپیمائی) تعیین شده جمهوری یوسنی و هرزه گوین مورد بهره‌برداری قرار گیرد.

نقاط مبدأ	نقاط واسط	نقاط مقصد	نقاط ماوراء
تمام نقاط	هر نقطه	تهران	هر نقطه

تذکره:

۱- هر شرکت هواپیمائی تعیین شده می‌تواند نقاط واسط و نقاط ماورای مشخص شده در ضمیمه موافقتنامه حاضر را در شرایطی مورد بهره‌برداری قرار دهد که حق بهره‌برداری از آزادی پنجم حمل و نقل بین این گونه نقاط و سرزمین طرف متعاقد دیگر اعمال نگردد، مگر اینکه در این مورد بین دو طرف متعاقد براساس توصیه‌های شرکتهای

هوایمائی تعیین شده توافقی به عمل آمده باشد.

۲- از نقاط واسط و نقاط ماوراء در هر یک از مسیرهای مشخص شده می توان به

اختیار شرکتهای هوایمائی تعیین شده در هر پرواز یا کلیه پروازها صرف نظر نمود.

۳- تعداد پروازها و انواع هوایماهای شرکتهای هوایمائی تعیین شده به شرط تأیید

مقامهای هوایمائی دو طرف متعاهد بین شرکتهای هوایمائی تعیین شده مورد توافق قرار

خواهد گرفت./ان

ورود به اداره قوانین شورای نگهبان

تاریخ ثبت : ۱۳ / /

شماره ثبت :

شماره دفتر کل :

شماره شناسه :

دایره چاپ و تکثیر : صفحه

5